

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRĂSOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Aupfenfeld & Emmerich Leiser.
Maimrich Schalk. Rudolf Mosse.
A. Oppelks Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colônă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicării mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagină a 8 a o
seriă 10 cr. sên 30 ban.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țintu și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etagiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șes
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
v. a. sêu 15 ban. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 165.

Brașov, Joi 29 Iulie (10 August).

1899.

Cestiuni sociale.

In decursul acestei veri s'a ob-
servat între Români delà noi o
viață socială și culturală foarte viuă.
Inregistraram aproape de pretutinde-
nea adunări culturale, producțiuni, pe-
treceri în număr considerabil, cari
tote ne servesc spre bucuriă, căci
vedem în ele manifestându-se o viață
românescă.

Pentru noi, Români de dincôce
de Carpați, cari nu avem centre
culturale mai puternice, convenirile
de acest soi au o importanță deo-
sebită, căci ele ne oter aproape sin-
gurele ocațiuni de-a ne vedé frați
împreună, de-a ne cunoșce mai de-a-
prope și de-a schimba reciproc idei.

Insă ca ori-ce lucru bun, ca
ori-ce obicei frumos, ca ori-ce in-
stituțiă folositoare, așa și aceste con-
veniri sociale ale noastre sunt es-
puse multor împrejurări și conside-
rațiuni, de cari, decât nu se va ține
sémă, nu numai, că nu-și vor ajunge
scopul lor salutar, dér pot avé chiar
și inriurinte păgubitoare.

Inainte de tote trebuie să ținem
sémă, că convenirile și petrecerile
noștre, ori unde le dăm și ori de
ce natură ar fi, ele se arangéză în
mijlocul poporului. Acesta le urmă-
resce cu ochi ageri și nu lasă nimic
neobservat, deore-ce scie, că cei ce
se sfătuiesc ori își petrec împreună sunt
fii aleși eșiți din sînul său, pe cari
cu cât mai rari sunt ocașiunile de
a-i vedé întruniți, ori petrecându-și
împreună, cu atât mai mare îi este
țeranului lăcomia de a-i audí, de-ale
sôrbe așa dicénd tote cuvintele și
de a-și însemna tote mișcările lor.

Faptul acesta în sine este de
ajuns pentru a înțelege ori-cine, că
inteligenta noastră, fruntașii poporu-
lui român, au o datorință de impli-
nit chiar și față cu cea mai modestă
convenire socială. Ei au să se pre-
sente în mijlocul poporului în așa
chip, ca prin purtarea lor, prin ma-

nierile și cuvintele lor, cu un cuvânt
prin întrégă ținuta lor să premérgă
poporului cu exemplu.

De aceea, când ne presentăm
la asemenea ocașuni, trebuie înainte
de tote să ținem sémă, că ne pre-
sentăm, cum am đis, inaintea po-
porului și încă — ca dascăli, delà
cari alții au să tragă învățături.
Lucrul acesta nu este atât de ne-
însemnat, precum pôte li-s'ar păré
unora sêu altora. Inchipuescă-și ori-
cine, ce desastrose ar puté fi asu-
pra poporului țeran efectele unei
conveniri, decât ar trebui să se de-
părteze delà ea decepționat de cele
ce a văđut, ori audí. Este prin ur-
mare o datorință a noastră a tuturor
de-a căuta să ținem întot-deuna con-
venirile noastre de ori-ce soiú la ni-
velul demnității, care asupra popo-
rului de rând să pótă produce efecte
și impresiuni bune și salutare.

Dér nu este de-ajuns atât. Toc-
mai fiind-că în lipsa de centre cul-
turale mai mari ale noastre ocași-
nile de a conveni unii cu alții sunt
atâte de rari, datorința noastră este
de a profita de aceste conveniri
pentru a ne povățui poporul și a ne
povățui și însuși pe noi însi-ne
spre ceea ce e bun și folositor, rele-
vând fapte și exemple scóse din ex-
periențele locale.

Afăm potrivit ocașiunea de-a
aminti aici, că din rapórtele, ce le-am
primit la diferite ocașuni, am ur-
mărit cu curiositate și toastele
obicevuite a-se ține la mesele co-
mune, de cari sunt însoțite de obi-
ceiú convenirile. Rar am observat
insă, ca ocașiunea acesta să se folo-
sească în scopul de-a instrui poporul,
ori de-a pleda pentru anumite idei,
cari reclamă speciala noastră însuflețire
ci în cele mai multe casuri sunt de ca-
racter pur personal și de puțină va-
lóre. Nicí despre un toastant nu
ni-s'a raportat, că și-ar fi desfășurat
toastul său, de exemplu, în sensul
de-a sprijini mai cu căldură pe co-

mercianții și industriașii români, de-a
ne grupa. pe unde și întrú cât se
pôte, în jurul societăților noastre co-
merciale etc. etc., măcar că în direc-
țiunea acesta am fi datorii a pleda
la fiă-care întrunire și la fiă-care
atingere a noastră cu poporul.

Cine simte în internul său vredni-
ciă, inimă și entusiasm pentru cauză,
nu trebuie să lase nefolosită nici o
ocasiune fără a propaga însuflețire
națională. Petrecerile și convenirile
de tot soiul pot să fiă pentru noi
mai folositoare, decât pentru alții,
dér numai așa, decât nu le vom
considera ca simplă ocașiune de-a
căuta să ne mascăm unii pe alții,
vrénd să ne impunem reciproc prin-
tr'o împănare adese-ori necorespun-
dătoare stărei noastre, ci de-a profita
de ele în sens bun și edificător atât
pentru noi însi-ne, cât și mai ales
pentru țărănimea noastră.

Mișcarea din Austria merge ina-
inte crescénd. Demonstrațiunile în contra
pactului și a introducerii §-lui 14 se re-
petă đilnic în diferitele orașe din Austria.
In multe locuri demonstrațiunile sunt îm-
preunate cu încercări și râniri. La Innsbruck
partida germană progresistă și anticlericală
socialistă în număr de 8000 au arangiat o
mare demonstrațiă. In Villach, după adu-
narea de protestare, manifestații s'au dus
la restaurantul „Post“, unde prânđiau ofi-
țerii garnisónei împreună cu comandantul
de corp. Manifestații s'au oprit dinaintea
ofíterilor și au cântat „Wacht am Rhein“.
Ofíterii au chiămat poliția. Acesta inter-
venind, a arestat pe mulți demoștranți. —
In Wells a fost alaltăeri o serbare a bi-
cicliștilor. Publicul începú să cânte „Wacht
am Rhein“ și dimpreună cu publicul a cântat
și un comandant de pluton delà artileria.
Un sergent de dragoni a chiămat garda
militară, voind să aresteze pe respectivul,
dér civilii au intervenit și în urma acesta
soldații trágând baioneta au rânit 7 ce-
tățeni.

Sașii și guvernul. F'óia sâsescă
„Bisritzer Zeitung“ se ocupă în numărul
sêu din urmă cu alegerea din Sebes, pe
care o califică de *numire*, ér nu alegere. Intra
altele întrébă ironic: „Care este în cifră
rotundă numărul acelor *Veszi*, de cari tre-
buie să se îngrijescă cercurile electorale
sâsesci? Și cari cercuri sunt acelea? Pentru
cele mai apropiate „alegeri“ de felul a-
cesta, ce ni-se promite, conform pactului,
— căci așa de giaba nu facem nimic mai
mult!“

Erăși Hentzi. Mare turburare s'a
produs în tabăra kossuthiștilor unguri din
pricină, că în 12 l. c. statua lui Hentzi va
fi inaugurată din nou sêrbătorește, în
curtea școlei de cadeți din Budapesta, asis-
tând la serbare întrégă garnisóna și archi-
ducele Iosif, ca reprezentant al corónei.
Din incidentul acesta ministrul-șef Szell
este obiect de atacuri înverșunate din
partea unor anumite foi, cari nu-l au la
inimă, ba „Egyetértés“ asigură, că în cercul
cetățenilor „independenți“ din capitala un-
gară se pregătesce o mare mișcare contra
festivității și a guvernului. S'a ținut în
cestiunea acesta și o conferență, în care
s'a luat hotărîrea de-a demonstra în potri-
va poului „atentat“. — „Egyetértés“ vorbind
despre acest incident đice, că „noua eră“
Szell, nu este era „legii, dreptului și drep-
tății“, ci „epoca blăstémăției, ilegalității și
a scandalisării — căci regele e mistificat
de consilierii săi“, apoi provóacă „națiunea“
să se deștepte odată și să cêră socotéla
delà consilieri pentru rușinea, ce i-o fac.

Taxele dela Porțile de fier. Cu
privire la taxele dela Porțile de fier „Neue
freie Presse“ află, că s'au rostit până acum
numai Germania și România. Guvernul ger-
man a declarat, că va studia punctul tac-
selor și va face eventual propuneri în in-
teresul comunicației internaționale. Guver-
nul român a comunicat, că lucréză la un
memoriu, pe care-l va preda în curénd
guvernului austro-ungar. Rusia, Serbia și
Bulgaria n'au răspuns încă nimic. „Neue
freie Presse“ adauge, că tariful va intra în

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Cate—Cate.

De
Paul de Schönthan.

Bob era un copil foarte bun de inimă,
đic copil, pentru-că îl cunosc de când eram
amândoi la școlă, cu tote că implinise acum
deja patru-đeci de ani. Pe lângă aceea și
sufletul i-a rēmas ca al unui copil: el nicí-
odată n'a fost amoresat, nicí-odată logodit.
— „Inima lui e o enigmă“ diceau pri-
etenii lui.

Pe când ședeam la cina mea singuratică,
întră Bob în odaia; el era serios și dus
pe gânduri. Locul lui obicevuit era pe ca-
napea, unde îl și ocupă în grabă, insă ținú
multă vreme, până ce începú în fine să
vorbescă:

„Decă ai mâncat, voiesc să-ți spun
ceva.“

„Să audim numai, tu scii, că mie
nu-mi strică nimica apetitul.“

„Tocmai fără apetit în urma urmelor

nu e“, răspunse burlacul încuroat; „eu iu-
besc!“

Bucătura îmi scăpă fără să vreau pe
gât în jos, ér șervetul îl trântii pe masă.
Abia acum începui să esaminez mai de a-
prope pe Bob. In adevér, el avea aspectul
unui amoresat, el își pusesse chiar și o cra-
vată nouă, în care strălucia un ac de dia-
mant, care după calculul meu aproximativ
trebuie să fi costat două-đeci până în două-
đeci și cincí de taleri, decât ar fi fost veri-
tabil. Eu îi întinsei mâna spre a-l felicita;
el îmi zîmbi rușinat. Apoi se confundă erăși
în cugetele sale, își scuturi încet capul cu
perii săi cei rari și degetele sale lungărețe
începură să bată pe masă un marș fune-
bru. — Inima lui e o enigmă.

„Decă e vorba, eu mi-am inchipuit
pe amoresați totdeuna altfel“, đisei eu în
gându-mi ținénd cu multă grijă bucată de pâne
cu unt. „Tu îmi pari atât de deprimat.“

„Mă vei înțelege“, murmură Bob, în
timp ce îmi prinse cu țăriă mâna, în care
țineam pânea, „tu mă vei înțelege pe de-
plin, decât îți-le voiú spune tote. Inclina-
țiunea mea e cea mai nefericită din câte

au esistat din prima đí a creațiunei, căci
eu iubesc pe sublima și neaséménata Cate-
Cate!“ La aceste cuvinte îmi smuci cu
atâta putere mâna, încât bucată de pâne
îmi sbură într'o curbă îndepărtată prin
odaiă.

„Tu iubesci pe dama aceea trunchiată,
al cărei chip se pôte vedé pe tote placar-
tele de pe colonnele de anunț? Cum ai
ajuns la așa ceva?“ Bob se reculese și-mi
istorisi detaiat și în bogate figurí, precum
de altmintrelea nu scia istorisi, întréga is-
toriă a târđiei sale dragoste și a patimei
sale de neînvinș față de misteriosul magnet
din panorama din Oxford-Street. Bietul
meu prietin....

El, care era aplicat într'un birou de
asigurare din Londra, își petrecea delà un
timp încóce timpul liber de după prânđ într'o
panoramă, în care se afla fenomenala femeie.
Era astfel întocmit înlăuntru, că frumoasa En-
glezóică putea fi privită numai din trecét.
Bob însă nu se mulțamea, ca ceilalți, să trecă
odată pe lângă ea, ci se întorcea erăși și
de vre-o două-đeci de ori făcea el calea
acesta, care l ducea pe dinaintea acelei

strălucite stele fixe. — Mrs. Cate-Cate, o
ființă cam palidă și cu o resignată espre-
siune a feții, a reunoscut îndată deose-
bitul interes, ce-i purta Bob, și i-a răspuns
cu multămită, zimbindu-i, de câte-ori venia
rëndul la el, ér privirea ei deveni din đí
în đí tot mai grațiosă. Bob într'o đí avú
chiar și ocașiunea, de a-i întinde mâna, un
act de intimitate, ce el nu și-l'ar fi permis,
decă unul dinaintea sa, un Irlandez în pa-
tru colțuri, care contestase, că dama cea
trunchiată ar fi vie și naturală, nu i ar fi
intins drépta sa vinjósă și n'ar fi prins
frumósa mâna, ce i-o întinse Englezóica.
Bob făcú tot așa de câte-ori treou pe
acolo; fericirea sa crescú la infinit, dér o
desperare tot atât de mare îl apuca, de
câte-ori se cugeta acasă la fatalitatea sa,
la jocul diabolic al întâmplării.

Nimeni afară de mine nu se bucura
de încrederea lui. Bietul băiat, îmi era tare
milă de el. Am cercat să-l mângăi, insă
mângăierea n'ajută nimic, decât însu-ți nu
oređi în ea; nu l'am putut privi nicí chiar
în ochi pe omul acesta prostit de sôrte.
Că nefericita lui alegere căđú tocmai asu-

vigore la 1 Septembrie, ori-care ar fi propunerile, ce s'ar face.

Memorandul Sârbilor. „Branik“ din Neoplanta anunță, că guvernul a predat la timpul său memorandumul înaintat M. Sale de către membrii congresuali, spre studiere unui referent ministerial. Adresa gravamină a și fost acum trimisă cancelariei de cabinet a Monarhului, provădită cu observațiile și propunerile guvernului. Unele dintre observările acestea, se dice, că ar fi de așa, încât tind a justifica încălcările autonomiei bisericilor sârbesce, scose la ivelă de către membrii congresuali în memorandum. Propunerea guvernului e într'acolo, ca Maj. Sa să ia la cunoștință memorandumul Sârbilor. Astfel de asta-dată el nu va fi retrimis simplu celor ce-l înaintaseră, cum s'a făcut altădată.

O voce săsăscă despre „înfrățire“

„Sieb. D. Tageblatt“, precum se știe, dăse mai dila trecute, că la condițiile ce le pun șovinistii unei eventuale „înfrățiri“ durabile între Români și Maghiari, (ca adecă poporul român să se acomodeze spiritului politice tradiționale maghiare), Românul n'are alt semn de obiecțiune, decât să ciatine din cap și să arunce elocuentele cuvinte: „vedzi, asta-i dracu!“ Revenind în numărul său de astăzi asupra mult comentatei „înfrățiri“, mai ales din partea foilor maghiare, face între altele următoarele constatări:

„Toastul lui Stefan Tisza rămâne la tot cazul semnificativ. Nu e tocmai de mult, de când începând dela Leitha până la Predeal, nu numai foile maghiare, dăr și în parlament Românii au fost timbrați ca unii, în cari nu te poți încrede cu una cu două, deore-ce gândurile și tendințele lor politice trec peste granițele statului. Noi n'am cedit numai într'o singură fôia maghiară, și n'am înțeles numai dintr'o singură vorbire, și încă a deputaților din stânga estremă, că Românii sunt „trădători de patriă;“ asemenea nici procesul dela Olușiu nu s'a șters încă nimănui din memorie, proces, care a dat cea mai elocuentă dovadă despre sentimentele naționalității conducătoare de stat față de Români. Dăr ce s'a putut întâmpla acum dintr'odată peste noapte, pentru-ca fiul bătrânului „sdrobitor de naționalități“ Coloman Tisza, să vadă în Români pe „aliații naturali“ ai Maghiarilor?

„Să fi ajuns el în adevăr la convingerea, că a fost falsă politica de naționalități inaugurată de tatăl-său și consecuent aplicată de acesta și mai ales de penultimul ministru-președinte, politică, ce s'a urmat până acum față de Români? Cine pôte presupune și cine ar mai încerca să demonstreze, că contele Tisza a ajuns la

pra acestei semi-persoane, inima lui era în adevăr o enigmă. La el te puteai aștepta chiar și la așa ceva.

„Tu vei avé să spesezi puțin pentru toaletă“, dăsei eu înocet. El abia mă auzi, căci se cugeta, în ce formă ar puté îmbrăca sentimentele sale timide. El stilisa deja în mîntea sa epistole de dragoste fără șfîșit. I-a și succés să-i predea frumoșei minunî câte va bilete, și el a fost atât de feroic, încât puté primi chiar și răspunsur scrise.

Epistolele ei erau grațios scrise și aveau particularitatea, de-a fi tôte uscate la lumină și prin urmare cam afumate. Sigilul arăta totdeauna imaginea unei bucați de șiling. Stilul epistolelor ei era plăcut, mai mult rezonabil, decât de dragoste; cu tôte acestea, de dat, îi tot da speranță, și acésta a fost decisiv pentru Bob. Da, ea îmbărbăta pe bătrânul copil tocmai la continuarea solicițarilor lui pasionate. Ea îi trimese și portretul ei, care-i reprezenta bustul învilit într'o elegantă toaletă de bal. Bob ar fi fost în stare să-i privescă chipul sferturi în tregi de cés.

(Va urma)

convingerea acésta? Noi totuși ne dăm silința să aflăm motivele; dăr ne e imposibil să le descoperim, ba chiar nici cele mai palide alușuni pentru așa ceva nu le putem afla. Și a admite, că contele Tisza a toastat la Arad numai în vînt, fără nici un scop și intențiune, și că vorbele i-au scăpat mai mult din ușurînță în vîntul dispozițiunii festive, așa ceva considerăm noi chiar de-o directă ofensă, de care omeni cu educațiune nu se fac nici când vinovați. Românii însă din partea lor au și-au schimbat de loc politica de până acum și, judecând după dispozițiunea organelor lor de publicitate, nici prin gînd nu le trece să și-o modifice. Dorința lor, ca înainte de ce s'ar determina la o schimbare politică de front, să n'audă vorbe, ci să vadă mai întâi faptele, se pare foarte justificată. Stăm așa-dără înaintea unei enigme, ce contele Tisza a aruncat-o lunei politice din Ungaria spre rezolvare.

Și acésta enigmă tot i se pare fôiei ultra-oportuniste din Sibiu, că s'ar puté cum-va deslega. Dăr modul de rezolvare și mai ales concludsiunea finală a fôiei săsăscă parcă nu prea corăspunde enunțațiunii de mai eri alaltăeri, că Românul nuse prea impacă cu una cu două cu „dracu“. „Sieb. D. Tageblatt“ crede adecă, că tînărul Tisza ar fi fost inspirat, decă nu direct de „providențialul“ Szell, apoi de bună sémă de făimosa lui politică cu „lege, drept și dreptate“, ér concludsiunea cam naivă, — nu împôrtă, decă e sinceră sêu nu, — e următorea:

„Drept aceea ne bucurăm și noi de „înfrățirea“ proclamată și aclamată la Arad între Maghiari și Români, care de-ocamdată e numai un slab, dăr mult promiștor început și le deschide tuturor Nemaghiarilor din țără frumoșă perspectivă, că totuși se va restabili în fine pacea internă, atât de necesară țării, decă ați sêu mîne d-l Szell o va rezolva prin contele Tisza“ (sic!?!).

„Frățietatea“ din Arad.

(Voce din presa maghiară).

„Arad Híradó“ publică din péna „néoșului“ Maghiar Verner Jenő un articol intitulat „Marea săptămână a Maghiarilor și Românilor“. Vorbese la început despre serbarea Petőfi în Sighișora, unde au alergat Maghiarii, ca „să învețe a muri pentru libertate“. Și lucru naabei, dumnealui Verner se întoroe către spiritul marelui poet și-i dăce preamărindu-l: „La aniversara a 50-a dela mórtea ta, ai creat cea mai minunată poesiă; ai făcut să te înțelégă Sașii, Sârbii, și te înțelégă și Românii, însă pe atunci (când se făcea serbarea dela Sighișora) concetățenii noștri români erau ocupați c'o muncă tot atât de nobilă; au venit la Arad să se împace cu Maghiarii“. Spune apoi, că Maghiarii deja la Muncaciú, când nu aveau patriă și când trebuia să se gîndescă de traiu, aveau o credință hotărîtă „S'au jurat, că se vor uni, că umér la umér vor susținé patria, ce vor ocupa“ Timp de 301 ani cât a domnit casa lui Arpad, ei au dovedit, că Maghiarul e stăpân pe cuvântul sêu. „De aceea salutăm din inimă pe domni maghiari, cari s'au prezentat la instalarea episcopului Goldiș, care a făcut să fiă înțeleși, și stimăm din adêncul inimii pe amicii noștri români, cari la acea instalare cădînd unii în brațele altora, și-au ascultat bătăile inimii. Fôrte înțelepțese. Ungaria începe acum a-se ridica pe nivelul progresului. Precum ordinea, pacea, feroirea, dăr și mărirea unei familii se bazează pe bună înțelegere, așa și acestei mari familii, patria, căreia numai noi putem să i căștigăm feroire, trebuie să-i creăm pace.“

„Magyar Hírlap“ își exprimă mirarea asupra celor ce s'au întâmplat la Arad; se miră mai ales, că contele Tisza a făcut începutul, el, fiul celui Coloman Tisza, care n'a avut nici un noroc în politica de naționalitate. Constată, că contele Stef. Tisza n'a spus nimic nou la Arad, ci a resumat numai ceea-ce au spus mulți Maghiari înainte de el, că adecă Ungurii tîn cont de Români, că nu vréu să le nimicescă limba, obiceiurile etc., cât timp vor recunósce su-

premația maghiară și se vor închina ideii de stat maghiar. Se bucură șovinistii dela numita fôie, că Popea și Mangra au întins mâna dîcînd: „Aici suntem; nu șciam, că aveți trebuință de noi!“ Le place gazetărilor dela „Magy. Hir.“ scena „înfrățirii“, dăr se tem, că cei dela banchet vor fi des-avuați. Apoi dăce: „Decă cestiunea națională ar sta din Popea și Mangra, curînd am fi gata cu ea, și am fi feroiciți. Dăr, durere, ei sunt numai doi, ori cât de distinși ar fi“...

Revistă externă.

Delcassé la Petersburg. Contele Muraviev a dat Sâmbătă un prînd în onóra lui Delcassé, ministrul afacerilor străine frances, care se află în Petersburg. Contele Muraviev a ridicat un toast pentru scumpul sêu coleg frances, mulțumind, că a probat din nou, prin grăbirea călătoriei sale, în ce măsură legăturile sale, care unesc așa de strîns Franța cu Rusia, au apropiat Parisul de Petersburg. Delcassé a răspuns mulțumind contelui Muraviev de primirea ce i-s'a făcut și se feroicită putînd constata, că legăturile puternice pentru salvarea comună a celor două țări, au devenit mai intime și vor puté fi și mai întinse în viitor. Ministrul frances a exprimat părerea, că este convins, că printr'o schimbare frecuentă de visite amicale, depărtarea dintre St. Petersburg și Paris se va micșora din ce în ce mai mult. — Delcassé a fost primit și de către Țar. Țarul i-a conferit ordinul lui „St. Alexandru Newsky“ cu brilaute.

O luptă între Albanesi și Turci. În Tetova din Albania s'a dat la 12 Iulie o luptă cumplită, care a durat 7 ore, între Albanesi din comuna Recean de lângă Gostivar și armata turcescă. Au fost 7 omoriți și 5 răniți din partea Turcilor, ér din partea Albanesilor 3 morți și 4 răniți fôrte grav. Albanesi s'au luptat din casele lor, cari erau încunjurate de armată. Lupta a provenit din cauză, că Albanesi n'au voit să li-se confiscé nisce broșuri turcesce în cari se critica fôrte aspru purtarea autorităților turcesce față cu Albanesi. Subprefectul din Gostivar a depeșat la Uskub, cerînd ajutore militare. Ca răspuns i-s'a trimis un batalion. În întreg districtul Gostivar domnesce cea mai mare nemulțumire în contra administrației turcesce, care se pòrtă barbar cu Albanesi.

SCIRILE DILEI.

— 28 Iulie v.

Secțiunea Ligei culturale din Azuga va organisa Sâmbătă, 31 Iulie v. a. c. un frumos bal, al II-lea în anul acesta, pentru fondul „Milionului Ligei“. Balul e pus sub patronagiul unui comitet de domne și se va tînă în vasta sală a cantinei fabricii de postav, care va fi admirabil decorată și iluminată cu electricitate. Luându-se tôte măsurile necesare și făcîndu-se mari sacrificii din partea comitetului Ligei, pentru reușita balului, nu ne îndoim, că publicul românesc aflător în aceste părți, se va grăbi și de data asta a da puternicul sêu sprijin mărteji instituțiunii culturale, prezentându-se în număr cât se pôte mai mare la acest bal. Tôte secțiunile Ligei, precum și comitetul central, vor fi reprezentate la serbarea și balul Ligei din Azuga.

Demonstrația contra limbei maghiare. În comuna slovacă *Stropko* din comitatul Zemplin a fost dila trecute o demonstrația în contra predicei maghiare. Preotul renegat din acea comună nu vré să predice credinșilor slovaci, decât unguresce. Poporul i-a cerut în diferite rânduri să-i predice în limba slovacă, însă renegatul preot s'a opus. Atunci poporul a început să cante în biserică slovacă și să huiduiască pe oinstitul popă renegat. Din cauza acestei demonstrații, autoritățile au pornit cercetare.

Jubileul pompierilor din Brașov. Suntem rugați să dăm loc următorului

apel: „Stimați concetățeni! Din 12 până în 15 August își ține corpul regnicolar al pompierilor adunarea generală în orașul nostru natal, și în același timp își sêrbăză reunionea noastră jubileu de 25 de ani. Din incidentul acestei festivități s'au anunțat o mulțime de oșpeți din întreaga țără, pe cari voim să-i primim sêrbătoreșce și pretinesce. Drept aceea ne luăm permisiunea a apela la bunăvoința stimaților noștri concetățeni, să caute a contribui la primire cât mai demnă, pentru-ca să pôte vedé lumea, că scumpii noștri concetățeni pòrtă un deosebit interes corpului pompierimeii nòstre. Vê rugăm deci să vè împodobiți casele cu stéguri, verdéța și alte decorațiuni, ér stimatele nòstre domne și domnișore le rugăm să nu întârđie cu podoba de flori la primirea din 12 l. c. după prînd și la conductul festiv din 13 c. dimineța. Brașov, în 7 August 1899. — Comitetul festiv.

Prima lucrare dramatică a Carmen Sylvei. Din Dresda se comunică djarului „Le Figaro“, că Regina României va face să apară în curînd prima sa lucrare dramatică, cunoscută numai de intimi: „Pentru o pereche de ghete“, vodevil în două acte. Produsul, ce va resulta din vîndare, va servi pentru o operă de binefacere patronată de Regina României.

Pelagra în comitatul Aradului. În ședința de alaltăeri a congregațiunii dela Arad, inspectorul sanitar a raportat, că într'o călătorie a sa, ce a făcut-o prin acel comitat, a constatat 30 casuri de pelagra.

Un nou sat românesc se întemeiază la mila 44 pe brațul Sulina, în delta Dunării. Satul va purta numele de „Principele Carol“. D-l Nenișescu, prefect, a plecat la noul sat spre a asista la acésta ceremonie.

„Comerciantul“, societate comercială română de acții în Bistrița, și-a încheiat primul sêu bilanș în 30 Iunie n. c. Resultatul, după cum aflăm, e pe deplin mulțumitor, avînd mai ales în vedere, că societatea s'a înființat înainte numai cu un an. De obicei, chiar și neguțatori privați în anul prim își încheie socotelile cu deficit din cauza speselor și a greutăților începutului. „Comerciantul“ însă și-a încheiat socotelile cu profit. Societatea acésta s'a înființat cu un capital de 20,000 fl.

Teatru. Măne, Joi, se vor începe reprezentațiunile în teatrul orașenesc, în cari va debuta, ca oșpe, celebra artistă Agata Bărsescu în piesa „Odette“. Vineri se va reprezenta „Therese Raquin“, ér Sâmbătă „Alexandra“. Bilete se află de vîndare la cassă.

Principele Konoye, președintele camerei Pairilor din Japonia, care vizitează tôte statele din Europa, fiind însărcinat de guvernul sêu să studieze legile și aședămintele de instrucțiune publică, a sosit Duminecă dimineța în Bucuresci. Principele Konoye fusese la Moscova, de unde venise la Iași și apoi în Bucuresci. Înaltul demnitar japones a plecat alaltăeri după amiazi la Sinaia, spre a se prezenta M. S. Regelui. Sêra a fost o serată de onóra la castelul Peleş dela Sinaia dată în onóra A. S. imperiale, principele de Konoye.

Inchisore pentru femei. Regina Olga a Greciei clădesce la Atena o închisore exclusiv pentru femei. Clădirea va costa 300,000 drachme.

Complot în contra Sultanului. O fôia din străinătate primesece din Constantinopol școirea, că înainte cu câte-va săptămâni s'a urzit un complot în contra Sultanului. Complotul a produs senzația cu atât mai mare, cu cât în fruntea lui se dice, că sta un comandant de brigadă turcesc. Complotiștii aparțin partidei Turcilor-tineri, cari nu sunt mulțumiți cu dominația lui Abdul Hamid. Planul lor era, să libereze din închisore pe Sultanul Murad și să-l pună pe tron. Complotul însă a fost descoperit și toți corifeii arestați, ér pazele dela închisore lui Murad au fost îndoite.

Mare incendiu în Brăila. Sâmbătă seara un grăznic incendiu a izbucnit la fabrica de cherestea, situată între străzile Ștefan cel Mare și Grivița Vântul, care sufla cu furie, a făcut, ca în câte-va momente flăcările să se întindă asupra întregii cherestele, amenințând și clădirile vecine. Panica era indescriptibilă, bărbați și femei alergau țipând în toate părțile și căutând să-și scotă fiă-care puținul avut din casă. Stradale Grivița și Ștefan cel Mare erau pline de mobile scoase de prin locuinenți. Pompierii veniți numai decât, făceau eforturi desperante spre a stinge incendiul. În cele din urmă au început să izoleze casele de prin prejur, pentru ca astfel incendiul să nu se mai poată întinde. După mai multe ore de muncă, incendiul a putut fi localizat. Au ars mai multe case. Pagubele se socotesc la peste 500,000 lei.

Plăie de stele. Astă-seară, Mercurul, bolta cerului ne va prezenta un spectacol din cele mai rare și mai frumoase. Curcioșii, cari se vor uita către bolta cerescă, vor asista la o plăie de stele filante, plăie, care va întrece în grandore cele mai mărețe focuri de artificii. Acest spectacol se desfășurează la fiă-care interval de 33 ani, când pământul trece sub orbita unei planete în grupul Leonidelor, planetă sfărâmată, care tirăse în mersul ei sfărâmurile sale. Spectacolul ploii de stele va dura șese zile și șese nopți, când sfărâmurile planetei vor eși apoi din orbita pământului.

Producțiune teatrală va arăta tinerimea studioasă din Șinca-vechiă, Sâmbătă, în 12 August n. c. în sala școlii confesionale. Venitul curat e destinat în favoarea școlii locale. Intrarea: de persoană 60 cruceri, de persoană în familie 50 cr. Suprasolvirile se vor chita pe cale diaristică. Inceputul la 7 ore seara. — Se va reprezenta comedia cu cântece în trei acte: „Smarandița, fata Păndarului“, de J. D. Movileanu. Persoanele vor fi reprezentate prin d-nii: T. Pop, Emil Aldea, An. Moldovan, P. Macedon, J. Moldovan, d-șora Victoria Pop, d-na Josefina Fulicea, Cariton Muntean, G. Moldovan, A. Muntean. După producțiune va urma dans.

Concert. Musica orășenească va concerta mâine, Joi, în grădina otelului „Pomul verde“. Inceputul la 7½ ore. Intrarea 30 cruceri.

Revisuirea procesului Dreyfus.

(Ziua primă.)

Alături în 7 August n. s'a început în Remes revisuirea procesului Dreyfus. La 6 ore dimineața orașul avea aspectul său obișnuit; peste tot liniște, nu s'a produs nici un incident. Se aud numai câte-va strigăte de „trăiască armata!“ la trecerea generalilor Zurlinden și Mercier.

Deschizându-se ședința Dreyfus fu introdus. Greșierul cetesc hotărârea Curții de cassati și raportul majorului d'Ormescheville făcut cu ocazia procesului dela 1894 și arătând punctele de acuzare.

Se procedează la apelul martorilor. Câți-va lipsesc, între cari Esterhazy.

După o suspendare a ședinței, președintele cetesc o deciziune a consiliului de război declarând, că nu e loc de a se amâna afacerea din cauza lipsei mai multor martori.

Președintele formulează acum acușarea în contra lui Dreyfus, care este acuat, că a predat agentului unei puteri străine documentele secrete menționate în borderou.

Dreyfus spune cu lacrimi în ochi: „Sunt nevinovat, precum nu încetez de a o spune de cinci ani, pentru copiii mei și pentru onoarea numelui meu“.

Interogatorul acuatului începe acum.

Dreyfus afirmă, că n'are cunoștință de deslușirile date cu privire la tunul de 120 scurt, pe care nu l'a văzut nici-odată manevrând, sau trăgându-se cu el. El negă de asemenea toate faptele relative la indiscrețiunile sale, la călătoriile sale în străinătate și la relațiunile sale suspecte, care

i-se reproșase. Negă a fi autorul borderoului. Negă într'un mod general toate faptele, ce i-se impută; când nu negă, dice, că nu-și aduce aminte. Acuatul negă a fi fost la manevrele germane dela Mülhausen și a fi avut relațiuni cu un ofițer de dragoni.

Președintele trecând la partea instrucției privitoare la du Paty de Clam, cere lui Dreyfus să-i esplice ceea-ce s'a petrecut în urma osândirii sale, când du Paty de Clam s'a dus să-l caute în închisoarea Cherche-Midi.

Dreyfus spune, că du Paty de Clam l'a întrebat, deocă n'a dat deslușiri fără importanță în schimbul altora. Acuatul a răspuns, că nu a cerut lui du Paty de Clam să roge pe ministru să facă lumină asupra afacerii sale. Negă a fi spus lui du Paty de Clam, vorbind de un atașat militar străin, că i-ar străpunge gâtul cu un pumnal. Declară, că a dis: „Ori-care guvern are mijloace de investigațiune: poate să interogeze pe atașatii militari străini, și deocă așa fi în locul lui, în loc de a lăsa să se condamne un nevinovat, i-ași sili să vorbescă chiar, deocă așa fi nevoit să le pun un pumnal în gât.“

În ceea-ce privește pe căpitanul Lebrun-Renault, Dreyfus declară, că nu i-a spus nimica. Într'un cuvânt, era un fel de monolog des întrerupt: „Simțeam, că afară întreg poporul era indignat de crima de care eram invinuit. Voiam să strig în fața tuturor nevinovăția mea, voiam a face să se înțeleagă, că adevăratul criminal nu era acela, pe care lumea l'avea în fața ochilor“.

Președintele: De ce ați fixat o perioadă de trei ani pentru a spune, că nevinovăția voastră se va dovedi? Deocă erați nevinovat, trebuia să doriți, ca această nevinovăție să izbucnescă mai curând.

Dreyfus: Deocă am fixat cifra de trei ani e, că mi-se răspundea, că politica străină se opune, ca să se facă imediat lumină și că nu puteam spera, ca adevărul să se cunoască înainte de doi sau trei ani.

Președintele: Această cifră de trei ani nu ascundea ore un gând ascuns.

Dreyfus: Nu, d-le colonel.

După cererea comisariatului guvernului se declară ședința secretă cu 5 voturi contra 2, în timp de patru zile, pentru comunicarea dosarului secret.

Nu s'a produs nici un incident la terminarea desbaterilor, care a avut loc la 11 și jumătate.

În timpul desbaterilor dela 7 August piața situată în fața liceului era aproape desartă. Pe la sfârșitul audienței o mulțime destul de considerabilă s'a grămadit pe piață, însă s'a împrăștiat fără incidente.

Școlile capitale române gr. or. din Lugoj. Din Lugoj ni-s'a trimis „Raportul pe anul școl. 1898-99“ al acestor școle, redactat de d-l învățător George Joandrea. În partea întâi se cuprinde o disertațiune a d-lui Joandrea intitulată: „Studiul geografiei, importanța și metoda ei“, ăr în partea a doua date școlare, din cari însemnăm următoarele:

Școlile capitale române gr. or. din Lugoj stau sub suprema inspecțiune școlară a Consistoriului din Caransebeș. Ele constau din 5 clase de băieți, 4 clase de fete și pe lângă acestea încă alți trei ani de școlă pentru fete. Corpul învățătoresc constă din 9 persoane, anume: Mateiu Ignea (religiune), Amalia Lipovan, Ioan Vidu, George Joandrea, Constantin Liuba, Ioan Stau, Eva Ogrin, Silvia Târziu și Maria Svetcu (lucrul de mână și croit.) Numărul tuturor elevilor însoriși la aceste școle a fost în anul trecut 299, și anume 159 băieți și 135 fete.

De încheiere ținem să facem observarea, că programa din care am extras datele de mai sus, e tipărită în tipografia C. Trauenfellner din Lugoj, și nu în tipografia diecesană din Caransebeș, nici în vre-o altă tipografie românească, deși spesele tipografice se acoper din banii românescoi...

Internatul Vancean de fete din Blăși.

Publicare de concurs.

Până la ziua de 15 August n. a. o. se esorie concurs pentru primirea în internatul Vancean de fete din Blăși.

Condițiunile primirii sunt:

1. Pentru o elevă sunt de a se plăti pe un an școlastic 120 fl., solvibili în două seuri cel mult patru rate anticipative, pe lângă aceea o taxă anuală de înscriere de 3 fl. pentru elevele din clasele elementare, și de 6 fl. pentru cele din clasele superioare, apoi 1 fl. pe an pentru baie. Elevele, cari vor învăța limba franceză, ori musica instrumentală, vor solvi separat unele taxe moderate.

2. Fiind-că elevele vor trebui să poarte vestminte uniforme, se va solvi 14-18 fl. după etatea fie-căreia. Uniforma acesta, cere se pregătească în internat, constă din două surte în formă de rochie 2 pălării, — una de iernă și alta de vară, — și din o toaletă.

3. La intrarea în internat fie-care elevă va trebui să fiă provădită cu: 6 cămeși, 6 camioane, 6 pantaloni, 1 fustă de iarnă, 6 șervete, 12 batiste, 6 părechi de ciorapi, 2 părechi de papuci, 1 peria de dinți, 1 peria de cap, 2 perii de încălțăminte, 1 plapomă, 2 pepteni, 1 saltea de lână, 2 perini, 4 fețe de pat, 4 fețe de perină, 2 cuverte de pat din giolgiu alb, 1 lavor de spălat și 6 ștergere.

Obiectele acestea au să fiă marcate cu numele elevei.

Pentru suma numită făcare elevă va primi:

1. Instrucțiune în studiile prescise pe clasele I-VI elementare și VII-VIII superioare, educațiune religioasă-morală și deprinderi în conversațiune maghiară și germană.

2. Locuință în etagiul institutului în sale mari, sănătoșe și luminoșe provădute cu mobilier necesar.

3. Vipt întreg, și anume: a) la dejun cafea cu lapte b) la amăzi 3 plese, Duminica și în sărbători, 4, c) la cină 2 plese.

4. Spălat, luminat și încălzit. În făcare lună elevele vor lua câte o baie.

5. Instrucțiune în fier, spălat, călcatul cu fierul, coptul pâinii, tors, țesut, curățit, grădinarit, croit, ducerea șocoltelor economice de casă, conservatul și aședatul legumelor și victualilor preste iernă, îngreșatul animalelor, prăsierea și ținerea gâștelor etc.

La cererile pentru primire e de a se alătura: estras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea elevei, atestat de vaccinare și revaccinare.

Concursele sunt de a-se înainta Prea-veneratului Consistor Metropolitan în Blăși, alăturându-se la fiă-care o marcă de 20 cr. pentru spedarea francată a resoluțiunii. Dela cerere de primire nu sunt dispensate nici elevele, cari au mai fost în Internat.

Diracțiunea Internatului de fete.

Literatură.

Ideile fundamentale în economia politică. D-l Ioan Sococu, vechi profesor la școlile comerciale române din loc, a scos de sub tipar o nouă broșură sub titlul de mai sus, fiind adausă în partea a doua și o nouă teoriă sociologică, care conține lucruri de interes științific deosebit mai ales pentru specialiști. A cunoșca ideile fundamentale ale economiei politice este fără îndoială de mare interes pentru ori-care cetitor inteligent. Un exemplar costă 65 cr. și se poate procura sau direct dela d-l autor, în a căruia editură a apărut opul, sau dela Tipografia „A. Mureșianu“.

Propedeutica filosofică pentru învățământul secundar, de Gregoriu Pletosu, profesor gimnasial în Năsăud. A apărut de-ocamdată numai partea I, care conține psihologia empirică, cu un adaus: bucăți de lectură psihologică. Pană la începutul viitorului an școlar însuș va apăre și partea II, logica. Prețul părții I. e 80 cr.

Din Istoria lumii, „tălmăcită de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-rului Th. H. Welter și întocmită pentru folosul poporului român din Bucovina“, a apărut în editura „Deșteptării“ din Cernăuți: partea a doua. Ea este scrisă tot atât de bine și de ușor, ca și partea întâi, care a avut și la noi mare trecere mai ales printre popor. Prețul 50 cr. (plus 5 cr. porto.) — Cu același preț se mai pot căpăta dela Tipografia „A. Mureșianu“ și câte-va esemlari din partea întâi, adăugând și pentru acesta 5 cr. porto.

NECROLOG. Subscriși cu inima înfrântă de durere anunță mărtașă iubitei lor tată, socru și moș Nicolae Simulescu sen., întâmplată în 27 Iulie a. o. Rămășițele pămăntesci se vor aședa spre odihnă eternă Joi în 29 Iulie v. în cimitierul din Mihăleni. — Nicolae ca fiu, Iustina ca noră, Dionisiu și Virgil ca nepoți. — Dumneșu să-l odihnescă în pace!

DIVERSI.

Prima nuntă pe velocipede în Viena. Duminica trecută s'a serbat în Viena prima nuntă pe velocipede. Invităriile la această nuntă erau de următorul cuprins: „Ana Meduna și Anton Zemann au onoare a-și anunța cununia lor, care se va serba în 6 August 1899 la orele 10 și 45 m. în biserica „Sf. Margareta“. Călătoria la biserică se va întâmpla pe velociped! P. T. velocipedisti și velocipediste, cari voesc să ne onoreze cu prezența, sunt rugați, ca la numita zi la orele 10 a. m. să se afe în strada „Magdalena“ Nr. 32, districtul, VI pe velociped.“

O înmormântare curioasă. În arsenalul din Woolwich (Anglia) s'a întâmplat dila acestea un cas cu totul deosebit. Un muncitor a fost pus să grijescă de-o topitoare, în care era o cantitate de 24 funți de oțel pentru tunuri. Muncitorul din neatențiune, și-a pierdut echilibrul și a căzut în topitoare, unde s'a prefăcut și el în fluid. Englezii, din simț religios, n'au lăsat să se verse din acel oțel tunuri, dîcându-și, că acolo e mormântul unui om. Oțelul a fost scos din topitoare, răcit și făcut un glob mare, care fu apoi sădit și înmormântat cu ceremonie. De-asupra mormântului au ridicat o piatră, pe care au scris numele nenorocitului muncitor și următoarele cuvinte: „A căzut jertfă muncii sale“.

Lupta în contra grindinei. De mult se vorbește de influența detunațiunilor puternice asupra condensării norilor și s'a încercat chiar să se rezolve, prin acest principiu, problema ploii artificiale; rezultatele obținute în urma esperiențelor făcute, au fost însă puțin încurajătoare. Se pare, că în formațiunea ploii există o intervențiune electrică, care joacă probabil rolul principal. Partisanii acestei artilerii meteorologice și pacifice nu s'au dat însă bătăi. Neputând să provoace căderea ploii prin lovituri de tun, au declarat, că ar fi reușit să împedecă prin acest mijloc căderea grindinei; intervențiunea ar fi de sigur foarte folositore. Când dîcem: să împedecă căderea grindinei, acesta nu însemnează, că la amenințările bu-baiturilor ar trebui norii să păstreze și să ducă cu ei sarcina lor periculoasă. Detunațiunile n'aravea alt scop, decât să turbure starea norilor în momentul când se formează grindina și de a-i condensa în picături de apă, înainte ca usina frigorifică aeriană să poată începe fabricațiunea grindinei. În acest scop se întrebuițeză în Stiria, în Carniolia, în Venetia și în Piemont un fel de mortiere, cari se pare, că auo servicii foarte bune. D. Ottavi, directorul diarului agricol italian „Il Coltivatore“, descrie întrebuițarea acestui aparat și asigură, că de trei ani n'a căzut grindină în nici o regiune provădită cu acest material special de artilerie. În forma lor elementară, aceste mortiere sunt compuse dintr'un mare cornet cu tablă grosă, înalt de doi metri și mult mai larg la gură, ca la basă; încărcătura e de 100 grame pulbere de vânat; mortarul e aședat vertical și ca sprijin îi servește un bloc de lemn. Aparatul e transportat, pe cât e posibil, sub norul negru, care pregătesc grindina. I-se dă foc și în loc de grindină cade plăie. După Ottavi, un mortar e de ajuns pentru apărarea unui cerc în diametru; aședând comete de acestea un chilometru unele de altele, un mic număr ar ajunge pentru a preserva o regiune foarte vastă. În tot cazul precedeu poate fi încercat fără multă cheltuială și reușita lui poate aduce folose.

Dela Tipografia „A. Mureșianu,” din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cârticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă a drept credincioșilor creștini, **Edițiunea IV corectată.** Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un exemplar în păreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate treburile vieții. **Edițiunea IV.** Gherla, Tip. „Aurora” A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în păreți tari colorați, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticea de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Gherla, Tip. „Aurora” A. Todoran 1898. Un exemplar legat în păreți tari colorați costă 22 cr. (cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în păreți tari colorați 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvântări bisericesti pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitar **Ioan Papiu.** Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicii sunt favorabil aprătate și din partea clerului înalt din România.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de morțe, întocmite de **Ioan Papiu,** cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predicii pentru Dumineci de **Iustin Popșu,** învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprinzând predicii frumoase pentru toate Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminecele de peste an, compuse după catehismul lui Decharbe, de **Vasiliu Christe.** Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicii pe toate Duminecele și sărbătorile de peste an, de **Em. Elefterescu,** cunoscut atât de bine în cercurile românesco din număratoarele sale scrieri atât de măduroase, instructive și cu atâta gust ceterice. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Scrieri economice:

Agrologia sau Agricultura generală de **Dr. G. Maior,** profesor la școala centrală de agricultură din București. E cea mai bogată și tot-odată cea mai temeinică scriere românească cu privire la cultura pământului (aratul, sămânatul, gunoitul etc., etc). Conține 217 figuri de-ale diferitelor aparate economice (pluguri, grape, tăvăluguri etc). E o carte foarte mare, de 524 pag. și costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

Fitotehnia sau Cultura specială a plantelor, scrisă tot de **D-l G. Maior.** Acastă carte se estinde pe 611 pagini, format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul, modul de cultură, bôlele și vindecarea etc. pentru fiă care plantă, precum cereale (tot felul de bucate, ca grâu, seacă, orz, ovăș, orez, mei, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, mazărice, rapiță, mac, șofran, hemei, in, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de sfeclă, hrân, curechi și alte multe. Apoi diferitele plante de nutreț, ca lucernă, trifoi, mohor, cucuruzul verde de nutreț, diferitele compozițiuni pentru fenațe și pășuni artificiale etc. Alt capitol tracteză despre cultura fenațelor, altul irigațiunii, altul despre pășuni etc. Prețul 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl. 25 cr.)

„Stupăritul,” întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de **Constantin Dimian,** preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stupărilor sătenii de **Romul Simu.** Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului. Prețul 40 cr. trimis francat.

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de **F. W. Raiffeinsen.** **Edițiunea a V-a.** Trad. de **Dr. A. Brote.** Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Grădina de legume, de **Ioan F. Negruțiu,** profesor în Blași. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât se sim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto.)

Cele mai de lipsă cunoștințe despre Legea veterinară — o carte foarte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

„Cartea Plugărilor” sau povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea vitelor etc. scrisă de **Ioan Georgescu.** Tracteză despre legumărit, gunoiti, lucrarea pământului, sămânatur, vierit, pădurit, creșterea cailor, vitelor, galitelor etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Acastă carte a eșit numai acum de sub tipar.

Vinuri din pome, de **Grigorie Halip,** prof. la școala agronomică din Cernăuți. Este o carte de 96 pagini, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pome; cari pome sunt mai bune pentru facerea vinului și cum este a-se manipula vinul pentru a avé gust bun etc. Prețul 20 cr. (prin postă 23 cr.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de regretatul **Vasile Moldovan.** fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Istorisirile cuprinse în această carte sunt de cel mai mare interes istoric și național, sunt scrise într-o limbă ușoară și plăcută. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa,” interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. **Francisc Rieger** anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ăr altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

Din cartea d lui **Azentie Severu,** veteranul nostru luptător dela 1848, intitulată **„Răspuns la cartea neagră,”** cu un bogat adaus despre arderea **Aiudului,** se mai pot căpăta exemplare cu prețul de 1 fl. + 5 cr. porto.

„Pintea Viteazului,” tradițiunii, legende și schițe istorice, de **Ioan Pop-Reșganul.** Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„David Almășianu,” schițe biografice de **Ioan Popca.** Broșura acastă, atât de bine scrisă, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Războiul pentru neatărnare, povestit pe înțelesul tuturor de **George Coșbuc,** este o carte nu numai cât se pôte de interesantă, bine scrisă și atrăgătoare, dăr tot-odată și cea mai efină între cărțile românesco, apărute până acum. Un exemplar în format mare 8° de 283 pagini costă numai 50 cr. (cu posta 55 cr.). Cu deosebire ar fi de dorit să se răspândescă, cât mai mult în straturile poporului, fiind ea în adevăr scrisă „pe înțelesul tuturor.”

Vivia, sau Biserica din Cartagine, narațiune istorică, tradusă din italienește de **Dr. Iuliu Dragoș,** preot și profesor. Se vinde cu prețul redus dela 1 fl. la 70 cr. (plus 5 cr. porto.)

„Preotul din Noieni,” narațiune istorică din veacul nostru, scrisă de **Arghirobarbu.** Acastă interesantă narațiune privește evenimente din 1848—49. Prețul 10 cr. (plus 2 cr. porto.)

„Românul în sat și la ôste” Acesta este titlul unei noue cârticele, ce d-l **Ioan Pop Reșganul,** cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Este un studiu asupra caracterului Românului, și a apărut în Tipografia „Aurora” A. Todoran din Gherla. Se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu” din Brașov cu prețul 15 cr. (plus 3 cr. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 August 1899.

Renta ung. de aur 4%	118.65
Renta de corone ung. 4%	96.35
Impr. cail. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.30
Impr. cail. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.45
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	119.60
Bonuri rural ungare 4%	94.60
Bonuri rurale croate-slavone	96.25
Impr. ung. cu premii	162.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.25
Renta de argint austr.	100.25
Renta de hârtie austr.	100.15
Renta de aur austr.	118.70
Losuri din 1860.	137.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	903.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit	391.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	387.75
Napoleondori	9 55 1/2
Mărci imperiale germane	58 87 1/2
London vista	120.60
Paris vista	47.77 1/2
Rente de corone austr. 4%	99.90
Note italiene	44.40

Cursul pieței Brașov.

Din 9 August 1899.

Banconota rom. Cump.	9.38	Vând.	9.40
Argint român. Cump.	9.33	Vând.	9.35
Napoleond'ori. Cump.	9.65	Vând.	9.57
Galbeni Cump.	5.60	Vând.	5.65
Ruble Rusesco Cump.	127.—	Vând.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vând.	59.50
Lire turcesco Cump.	10.71	Vând.	11.—
Sweis. fone. Albina	101.—	Vând.	5% 101.50

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nr. 11041—1899.

PUBLICAȚIUNE.

Mercurii, în 30 August a. c. înainte de prânț la 9 ore se vând pe cale de licitațiune și pertractare de oferte scripturistice, realitățile și pământurile orașenesci aparținătoare orașului Brașov.

Se vinde: așa numita Curie, hanul „Concordia,” „Scalda de apă curgătoare,” Promenada cu parcurile de promenadă, dipreună cu sala de așteptare, sala de preumblare, pavilionul de musică, dugheana pentru cofetăria, isvôrele minerale numite: Fântâna „Ferdinand,” fântâna „Ludovic,” scalda clocotitoare: „Lobogó,” isvorul „Francisc,” sala de așteptare cu pământul, parcul „Schwarzenberg,” complexele de pădure „Szakadat Bükkös,” și pădurea Lobogo, livada Lobogo, grădina de lângă realitatea Schwarzenberg, mai departe 2 grădini și parțelele de livadie; toate laolaltă cu prețul de strigare de 18165 fl. 42 cr.

Referitoarele oferte au de a se așterne cel mult până la 12 ore la prânț în preția pertractărei de oferte la oficiul orașenesc economic observându-se, că ofertele mai târziu așternute se vor respinge.

Condițiunile de oferte și acele contractuale se află până în ția pertractărei de oferte în decursul ôrelor de birou, înainte de prânț, dela 8—12 ore, la oficiul orașenesc economic spre examinare.

Brașov, 15 Iulie 1899.
657, 2—3. Magistratul orașenesc.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.”

— Anunț. —

Am onôre a aduce la cunoștința onoratului public iubitor de excursiuni, **că am deschis o Ospătărie la „Prăpăstii”** în romantica vale a „Riului” la intrarea în renumitele și de toți admiratele „Prăpăstii” dela „Zărnești”, în care se află **măncări reci și beuturi** recoritore, pe lângă prețuri moderate.

Cu totă stima:
Vulsan Todor.

Successorul lui M. & L. László Iuliu Popp
BRAȘOV,
29 Piața mare, Têrgul Inului 29.

Recomandă onor. public
Prăvălia sa de modă bine asortată cu tot-felul de **NOUTĂȚI:** articuli de modă, **mătășării,** decorațiuni de haine în forțe mare deposit.

Cele mai bune și mai elegante **CONFEȚIUNI** pentru dame.

5000 mtr. mătășării „Pongis” (luați dela antecesorul meu), îi vând cu prețuri foarte scădute.

LENGERII și mode de dame în asortiment bogat.

Covore, pânzerii, albituri de masă cu prețul fabriciei.

Trusou de mirese dela cel mai ieftin până la cel mai fin se efeituesc prompt și solid. **Mostre se trimit, la cerere, gratis și franco.**
Successorul lui L. M. & László: IULIU POPP.